

10:342, not. 4).

N:r 150, Pegasus 5, Bollhusgränd 1 d, e.

1703: äg. assessor Johan Funcks änka; 1711 (n:r 166): välborna fru Elisabeth Funcks hus; där bor kungl. maj:ts konterfejare hr David Krafft med käresta, 6 eldstäder, 300 dal. (har en dräng, en piga, en peruk, en fontange, en vagn); vidare hyr där för 300 dal. kungl. bataljmålaren hr Johan Philip Lemke med sin syster, har en piga, 2 eldstäder; vidare är en lägenhet med 6 eldstäder uthyrd för 300 dal. till dansmästaren Leon Chemineau och hans hustru samt en lägenhet med 5 eldstäder för 600 dal. uthyrd till kommissarien Erik Esseen och hans käresta; 1721 (n:r 157 eller 158): sal. fru Funcks arvingars hus; 1731 (n:r 150): äg. Georg Veutz och hans käresta Anna bo här med 2 söner och 3 jungfrudöttrar; 1766 (n:r 150): hovmästare L. Genaus hus.

Not. Postkommissarien Erik Esseen var son till prosten i Sala, fil. mag:r Lars Essenius, f. 1619, + 1669, g. 1658 m. Anna Aroselia, f. 1640, + 1690.- Se nästa hus.

N:r 151, Pegasus 6, Bollhusgränd 1 a, b, c.

1703: äg. assessor Johan Funcks änka; 1711 & 1721, se föreg.; 1731 (n:r 151): äg. hr Olof Apelroth bor annorstädes; 1766 (n:r 151): handelsmännen Apelroth & Spaldings hus.

N:r 152, Europa 1, Slottsbacken 4.

1703: äg. Nicodemus Tessin; 1711 (n:r 167): hovmarskalken högvälborne hr Nikodemus Tessin bebor eget hus med sin grevinna och familj; 1721 (n:r 159): greve Nicodemus Tessin och hans grevinna bebo eget hus; de ha 1 hovmästare, 5 lakejer, 2 kuskar, 1 husdräng, 1 kock, 3 kammarjungfrur, 1 huspiga, 2 tvätterskor, 2 kökspigor; vidare hyr hans excellens ett litet stenhus vid Bollhuset, som tillhör borgmästaren i Torneå, hr Sadelin, hyran 100 dal.; 1731 (n:r 152): Tessinska huset bebos av överintendenten Karl Gustav Tessin och dennes folk; 1766 (n:r 152): kungl. maj:ts och kronans hus.- Se Wrangels bok över huset, N. Östmans uppsats i S.S.E.Å. 1912, sid. 194 - 197, och UII, sid. 21.

N:r 153, Europa 2, Slottsbacken 2 c.

Detta hus, nuv. Finska kyrkan, var Nya (Lilla) Bollhuset.- 1703:

äg. Snoilsky; 1711 (n:r 169): Lilla Bollhuset, hrr Snoilskierna tillhö-
 rigt med vånhuset, uthyrt till bokhållaren hr Nils Rivallius med hu-
 stru och 1 barn, 3 eldstäder, 200 dal, i nyra; 1721 (n:r 161): välb.
 hr Snoilskis arvingars hus; 1731 (n:r 153): Finska församlingens hus,
 bollhus ästareänkan Judita Rivallia över 60 år bor här; vidare hyres-
 fritt vaplanen vid Finska församl.; 1766 (n:r 153): Finska kyrkans hus.

I sitt arbete Bollhusen och Lejonkulan i Stockholm, 1897, har
 J. Flodmark visat, att det var Nya (Lilla) Bollhuset, som sedan blev
 Finska kyrkan, medan däremot Gamla (Stora) Bollhuset revs ned. Egent-
 ligen behövs det endast en blick på Flodmarks karta fr. 1648 (sid.
 10/11) och en karta över samma trakt fr. oktober 1737 i Nikolai kart-
 portfölj i St. Ing. för att man skall finna, att Lilla Bollhuset var
 identiskt med "S:t Fredrichs eller Finska kiörkan". Vad beträffar Gamla
 (Stora) Bollhuset, förekommer det ej efter 1721 i mantalslängderna.
 Det, man känner, är följande: 1703: Bollhuset; 1711 (n:r 168): Bollhu-
 set, nu kungl. maj:t tillhörigt, är nu comediant hus; 1721 (n:r 160):
 kungl. bollhuset står öde.

I St. Ing. finns designation av 1725 30/6 för Finska församlingens
 i Staden hus och gårdstomt mellan Stora Bollhuset och Trädgårdsgården
 i kv. Europa, å fri och egen grund belägen, som den tillhandlat sig
 enl. köpebrev av 1725 24/5 av stadsöversten välb. Adolf Snoilskij på
 egna och medarvingars vägnar för 12000 dal. kmt. Bredden på norra si-
 dan vid Stora Bollhuset 52 alnar, därifrån i längd på östra sidan vid
 den öppna Bollhusplatsen samt fördom mäster Cambus(?) hus till Heder-
 skiöldska huset 48 alnar, därifrån i bredden på västra sidan inåt tom-
 ten vid Hederskiöldska huset till en vinkel $26 \frac{1}{2}$ aln, ifrån vinkeln
 söderut till Trädgårdsgatan på östra sidan vid Hederskiöldska huset
 $25 \frac{1}{2}$ aln, därifrån i bredd på södra sidan vid gränden $22 \frac{1}{2}$ aln, hela
 längden på västra sidan från bemälte uppmot Stora Bollhuset
 vid handelsman Wisendorfs gård $61 \frac{1}{2}$ aln; ytan 2965 kv. alnar (karta
 i portfölj 10:93). På en karta i St. Ing. (Nikolais portfölj) över
 denna tomt, då kallad "Sippelska tomten", uppgivas samma mått med den
 enda skillnad, att sträckan "ifrån vinkeln söderut till Trädgårdsgatan
 på östra sidan" är 27 alnar. Man har sål. sannolikt senare gjort gatan

bredare.- Se U II, sid. 18 ff och S.S.E.Å. 1912, sid. 194 ff.

N:r 154, Europa 3, Slottsbacken 2.

1703: äg. handelsman sal. Isak Bréant; 1711 (n:r 170): kommissarien sal. Isak Bréants hus, äges nu av handelsman Mathias Wisendorff, som bor där med käresta och 5 barn, 15 eldstäder; en bagarbod är outhyrd; 1721 (n:r 162): handelsman Mathias Wissendorph, som med käresta och 5 barn bebor eget hus; 1731 (n:r 154): avlidne handelsman Wesendorfs änka, Wendela Wisendorf, bebor eget hus med 1 son och 2 döttrar; 1766 (n:r 154): äg. rådman Johan In De Betou.- Enl. karta i St. Ing. var den Wisendorphska (Bréantska, Emporagriska) tomten på västra sidan $66\frac{1}{2}$ aln, på norra 68 alnar 2 tum på östra sidan $61\frac{1}{2}$ aln samt på södra sidan 68 alnar.

Not. Se Vigselboken 159:5; Isak Bréant var fader till jungfru Magdalena Bréant, g. 1690 14/3 m. assessorn Johan Hassel.- Johan In De Betou (son av handelsman Govert In de Betou och Helena Andersdotter Brandt), f. 1703 31/3, rådman 1758, politieborgmästare 1782, + 1789 21/7, g. 1734 5/12 i Tyska församl. med Wendela Wiesendorff, f. 1705 28/1, + 1788 2/2, dotter till handelsman Mathias Wiesendorff & Wendela Pincier (Rådsmatrikeln, sid. 68).

N:r 155, Phaeton 1, Stortorget 1.

1703: äg. greve Nils Bjelke; 1711 (n:r 171): högvälborne greve Karl Gustav Bielkes hus, uthyrt till handelsman Herman Grefvesmöhl med käresta och 3 barn, 5 eldstäder, 900 dal. i hyra; vidare två lägenheter fritt upplåtna, den ena med 2, den andra med 3 eldstäder; 1721 (n:r 163): handelsman Wises hus under reparation; 1731 (n:r 155): äg. Dan: Wiese bor här med sin käresta Johanna, 2 söner och 4 döttrar; 1766 (n:r 155): kramhandl. J. Grefvesmühl.

N:r 156, Phaeton 3, Trädgårdsgatan 7.

1703: äg. hattstofferaren matts Persson; 1711 (n:r 172): skräddare Sune Hults bakhus, uthyrt, 2 lägenheter med 2 eldstäder i vardera för 100 dal. för var och en; 1721 (n:r 164): skräddare Sune Hults hus; 1731 (n:r 156): äg. notarien i "Siedenhall" Olof Wilman, bor ej där; 1766 (n:r 156): hattstofferare Dellwigs hus.- Bakhus till n:r 187,

Phaeton 8.- Designationer finnas i St. Ing. av 1746 1/6 för snickaremästaren Olof Martin och av 1762 20/11 för hattstofferaren Isak Dellvik.

N:r 157, Phaeton 7, Trädgårdsgatan 5.

1703: äg. sekreteraren "Bernhielm"; 1711 (n:r 173): sekreterare välborne hr Jöran Bergenhielms hus bebor han själv med sina 3 barn, bortresta till Arbaga; vidare bo här baron och överstelöjtnanten Ungern von Stenberg och dess fru och barn, flyktingar från Reval, hyresfritt; 1721 (n:r 165) och 1731 (n:r 157): äg. kungl. kanslirådet välb. hr Jöran Bergenhielm, änklings, bebor eget hus; 1766 (n:r 157): bryggaren S. Wiers hus.

N:r 158, Phaeton 6, Trädgårdsgatan 3.

1703: äg. mäklaren Johan Paulsson; 1711 (n:r 174): stadsmäklaren Johan Paulsson, änklings utan tjänstefolk, bebor eget hus, 1 eldstad; 1721 (n:r 166): generaladjutanten von Börgers hus; 1731 (n:r 158): f.d. översten välb. hr Karl Johan Borjers hus, bebos av andra, bland vilka utan hyra av överstelöjtnantens vid Gröna dragonerna hr von Borgens änka Johanna Lovisa med 1 son och 1 dotter; 1766 (n:r 158): äg. kramhandl. Erik Sundberg.

N:r 159, Europa 4, Trädgårdsgatan 4.

1703: äg. kammarherre Snoilsky (Josephson kallar honom "Schnoske"); 1711 (n:r 175): hrr Snoilskiernas hus, uthyres, 3 eldst., 300 dal. i hyra; 1721 (n:r 167): välb. hr överste Snoilskis andra hus; 1731 (n:r 159): äg. Finska församl., bebos av kyrkoherden i samma församl. magister Brö Mansson och hans hustru Charlotta Eleonora; 1766 (n:r 159): Finska kyrkans hus.

N:r 160, Pygmalion 1, Köpmang. 16 (norra delen) + nordvästra delen av Pygmalion 4.

1703: äg. köpman sal. Michel Jönssons änka; 1711 (n:r 171): handelsman sal. Michel Jönssons änkas bakhus, öde; 1721 (n:r 168): handelsman Michel Jönssons änkas hus; 1731 (n:r 160): avlidne handelsman Michel Jönsson Strömbergs änkas hus, bebos av andra, bl. vilka f.d. handelsman Baltzar Strömberg; 1766 (n:r 160): Finska kyrkans hus.- Se nästa hus.

